

ZAŠTO SE BAVIMO SPELEOLOGIJOM

Zagreb, travanj 1992.

Ana Sutlović

SADRŽAJ

	str.
1. Uvod	1
2. Zašto se bavimo speleologijom	1
Potreba za preživljavanjem	1
Potreba za pripadanjem	2
Potreba za moći	2
Potreba za slobodom	2
Potreba za zabavom	2
3. Grupna identifikacija	3
4. Pozitivna ovisnost	4
4.1. Kako se postiže pozitivna ovisnost	5
4.2. Kako prepoznajemo pozitivnu ovisnost	7
5. Zaključak	8
Literatura	10

1. Uvod

Svako od nas se zasigurno zapitao zbog čega se počeo i zašto se bavi speleološkom aktivnošću. Tim više jer je to jedna od aktivnosti slabo poznata širem broju ljudi, obavijena tajnama, predrasudama, a uz to se obavlja u za čovjeka vrlo nepovoljnim uvjetima kao što su mrak, vlaga, blato, hladnoća i slično. Pokušavali smo iznalaziti razloge koji su brojni jer ovise o svakom čovjeku posebno. Bilo bi ih sigurno teško sakupiti i napraviti neku "ozbiljnu" analizu. Zato je nužno posegnuti za psihologijskom znanosti koja se bavi rješavanjem primarnih problema kao što su pitanja **zašto** ljudi u određenim situacijama reagiraju na određeni način, koji su to faktori koji utječu na donošenje odluke i što nas pokreće na određeno ponašanje.

Pokušaj objašnjenja vječnog pitanja zašto se bavimo speleologijom pokušat ću dati kroz postavke jedne od teorija u psihologiji autora Williama Glassera.

Razlog odabiru ove teorije je taj, što daje osim objašnjenja traženih pitanja i prikaz pozitivnih aspekata koji proizlaze usljed aktivnog bavljenja fizičkim aktivnostima među koje svakako spada i speleološka.

Cilj prikazivanja ove teorije je pokušaj da osobe koje se bave speleologijom prepoznaju kod sebe neke od prikazanih postavki, da procjene svoje ponašanje i motive, te da ih, ukoliko su im prihvatljive, iskoriste u cilju postizanja većeg zadovoljstva i ostvarivanja još boljih rezultata.

2. Zašto se bavimo speleologijom

Ono što čovjeka pokreće na aktivnost je **motiv**. Motivi mogu biti različiti, ali svi oni ovise o našim potrebama. Prema Williamu Glasseru, liječniku psihijatru, autoru teorije kontrolnih sistema i voditelja Centra za osposobljavanje stručnjaka za realitetnu teoriju u SAD-u, Kanadi i drugim zemljama, čovjek ima 5 osnovnih potreba, a to su:

potreba za preživljavanjem i produžetkom vrste koju još zovemo biološkom ili nagonskom, koja se očituje u podmirivanju potreba za hranom, pićem, toplinom, disanjem, te spolnošću. Ova potreba je vrlo važna, a da nije važnija od drugih pokazuje nam to što se čovjek bavi i aktivnostima kao što je speleologija koje mogu biti opasne po život i time ugroziti potrebu za preživljavanjem. Zato su važne podjednako i četiri tzv. psihološke potrebe:

potreba za pripadanjem koja se može opisati kao potreba za prijateljstvom, ljubavi, sudjelovanjem i suradnjom.

Potreba za moći, odnosno potreba za dokazivanjem pred drugima, za priznanjem i poštivanjem, za vladanjem i dominacijom. Samo čovjek ima potrebu da se uporno natječe i nakon što je davno prestala postojati ikakva razumna svrha za toliko moći i priznanja. Po tome se razlikuje od ostalih živih bića.

Potreba za slobodom znači slobodu da biramo kako ćemo živjeti, da sebe slobodno izražavamo, da se družimo s kim izaberemo, da čitamo i pišemo ono što nas zadovoljava, da štujemo ili ne ono u što vjerujemo. Kada smo svjesni da smo je izgubili, sloboda je snažan pokretač.

Potreba za zabavom. Zabava je sastavni dio života, pa ukoliko u onome što radimo ne osjećamo zadovoljstvo i veselje vrlo brzo će doći do otpora i odbijanja takve djelatnosti. Potreba za zabavom povezana je s učenjem, a kroz igru učimo mnogo toga što nam je potrebno da bismo djelotvorno živjeli. Ljudi gonjeni svojim psihološkim potrebama moraju učiti cijeli život, pa se tako nastavljaju igrati i tražiti zabavu do duboke starosti.

Ove potrebe su u međusobnom konfliktu i taj neprekidni konflikt među potrebama doveo nas je do toga da smo najinteligentniji među svim živim bićima jer nas je naprijed probijala naša neprekidna borba da zadovoljimo te neusaglašene sile.

Dakle, špilje i jame ne posjećujemo samo zato što one postoje i zato da bi saznali što u njima ima, radimo to radi moći, priznanja, zabave, slobode, prijateljstva i ljubavi.

Sigurna sam da će svatko od nas, kad razmisli, zaista prepoznati da u speleološkoj aktivnosti s kojom se bavi zadovoljava svoje osnovne psihološke potrebe.

Promatrajući na ovakav način veliku fluktuaciju osoba unutar speleoloških odsjeka i društava možemo zaključiti da te osobe nisu u speleološkoj aktivnosti i u kontaktu s nosiocima te aktivnosti uspjele zadovoljiti svoje potrebe. Pojedinaac će prihvatiti novu sredinu ako u njoj dobije više ljubavi, odnosno pripadanja, više poštovanja i vrijednosti i ako počne osjećati neko aktivno zadovoljstvo. Zato je potrebno takve osobe tretirati što nekritičnije kako bi oni prvo prihvatili sebe i time dobili više mentalne snage. Naravno, ponekad moramo biti kritični, ali treba se kritizirati samo ono što se aktivnošću može promijeniti.

3. Grupna identifikacija

Speleologija nije individualna aktivnost, nužno je vezana uz rad u grupi, a male kohezivne grupe u kojima pojedinci zadovoljavaju potrebe za pripadanjem, priznanjem, zabavom, slobodom, omogućavaju aktivnost u tako složenim uvjetima. O mogućnosti zadovoljavanja osnovnih potreba pojedinca ovisi i njegov opstanak u grupi te stupanj slaganja interesa i vrijednosti pojedinca i grupe.

U akciji speleolozi djeluju zajedno, ali svaki je potpuno odgovoran za vlastite postupke. Ono što ih povezuje je zajednički cilj i mogućnost da se identificiraju s grupom.

Glavne mjere koje omogućavaju identifikaciju su slijedeće:

- dobro međusobno poznavanje članova grupe
- zajednički uspjesi
- zajednički problemi i brige
- ime i tradicija kluba ili društva
- natjecanje (u sportskim aktivnostima)
- zajednički boravak i izvan aktivnosti zbog koje su se udružili.

4. Pozitivna ovisnost

Kada smo uspjeli definirati razloge zbog kojih se bavimo speleologijom i ulogu grupe u tome, obratiti ćemo pažnju na mogući doprinos te aktivnosti na formiranje ličnosti speleologa.

Osnivač olimpijskog pokreta Coubertin naglašava da je **samodisciplina** pojedinca kroz sportske napore bitan doprinos formiranju ličnosti. William Glasser je novu energiju koju osjeća čovjek usljed dužeg bavljenja nekom aktivnošću, a koja nesumnjivo utječe na njega nazvao **pozitivna ovisnost**. Da bi što bolje definirali taj pojam potrebno je duže objašnjenje.

Pojam ovisnika veže se za osobe koje su život uništile drogom, alkoholom, kockom ili slično i te ovisnosti su nesumnjivo negativne. One su u oštrom kontrastu s pozitivnim ovisnostima koje nas okrepljuju i čine naš život potpunijim. Pozitivne ovisnosti prisutne su kod mnogih ljudi od kojih je veliki broj svjestan da ima jake navike i dodatnu snagu koja im omogućava da žive s više samopouzdanja, kreativnosti, više sreće i često su puno boljeg zdravlja.

Speleološku aktivnost možemo smatrati pozitivnom ovisnošću kod onog broja osoba koji su u tome pronašli ispunjenje zadovoljstva, priznanje, osjećaj vlastite vrijednosti i vrijednosti uopće. Svaka osoba ostvaruje zadovoljstvo radeći nešto što vjeruje da je vrijedno truda i ako mu pribavlja priznanje.

Pozitivan ovisnik uživa svoju ovisnost, ali ona ne dominira njegovim životom. Iz te ovisnosti on stječe mentalnu snagu koju koristi da pomogne sebi da se upotpuni, a što god da pokuša, da učini uspješnije. Svoju dodatnu snagu pozitivan ovisnik koristi za stjecanje više ljubavi, odnosno prijateljstva, vrijednosti, ugodnosti, značaja i više uživanja od života uopće.

Negativni ovisnik također doživljava val zadovoljstva. Proces negativnog navikavanja uzrokuje brzi val pasivnog zadovoljstva, njegov mozak se iznenada razvija pod utjecajem droge do stanja pozitivne ovisnosti. Postoji, međutim, ogromna razlika između negativnog i pozitivnog ovisnika od kojih oboje doživljavaju stanje pozitivne ovisnosti misli. Negativni ovisnik iskušava samo pasivno zadovoljstvo. On ne doživljava dodatno, aktivno, opipljivo zadovoljstvo pozitivne ovisnosti. Pozitivan ovisnik upotrebljava snagu postignutu kroz svoje stanje pozitivne ovisnosti da dobije više od života. Sa svojom

snagom on nalazi više ljubavi i vrijednosti. Negativni ovisnik se zadovoljava s kratkotrajnim ublažavanjem boli pod utjecajem nekog kemijskog sredstva.

Ako pozitivni ovisnik mora prestati, patiti će ali ne tako dugo i ozbiljno kao negativni ovisnik. Patnja će na kraju proći, a ekstra snaga nikada neće biti izgubljena. Naći će novu aktivnost kao kompromis i nadomjestak.

4.1. Kako se postiže pozitivna ovisnost

Za postizanje pozitivne ovisnosti potrebna je vlastita inicijativa i ustrajnost. Važno je da je pozitivna ovisnost, kao i sve dobre stvari u životu, najotvorenija ljudima koji imaju snage da uz to prionu. Treba snage da sebi nametnete obavezu.

Pretpostavljamo da su ljudi počeli s nekom aktivnošću iz radoznalosti, želje za upoznavanjem nečeg novog, za druženjem, za stjecanjem novih znanja, održavanjem fizičke kondicije ili slično, no rjetko je tko spreman za tu vrstu dobrovoljnog, ponekad bolnog, i opasnog usavršavanja, ako od toga ne dobivaju nešto više. Primjer tome su dugotrajne iscrpljujuće speleološke akcije nakon kojih se ipak psihički dobro osjećamo.

Pozitivna ovisnost može biti bilo što, što osoba odabere raditi, dokle god time ispunjava slijedećih 6 kriterija:

- da to nije natjecateljska aktivnost, ali kojoj se može posvetiti približno jedan sat dnevno,
- da se radi lako, smireno, te da ne zahtjeva veliku količinu mentalnog napora, kako bi se to učinilo dobro,
- morate to raditi sami ili sa drugima, ali da to ne ovisi o drugima,
- vjerujete da to ima neku vrijednost za vas,
- da vjerujete ako ste uporni u tome da ćete se poboljšati, ali vi trebate biti jedini koji mjeri to poboljšanje - vaš subjektivni osjećaj,
- ta aktivnost mora imati karakteristiku da to možete raditi ne kritizirajući se. Ako vi ne možete prihvatiti samog sebe u toku tog vremena, ta aktivnost vam neće preći u naviku.

Postoji još uvjet da to morate činiti više mjeseci, a ponekad i više godina.

Iako speleologija nije aktivnost kojom bi se čovjek mogao dnevno baviti, sigurno je da je pozitivna ovisnost koju speleolozi obično dosežu u svojim aktivnostima to što ih motivira.

Trčanje je najuobičajenija od svih fizičkih pozitivnih ovisnosti.

Da bi se postigla pozitivna ovisnost, bitna je ustrajnost i snažna samodisciplina. Ukoliko vjerujete da je stanje pozitivne ovisnosti toliko dobro kao što je opisao Glasser počnite razmišljati na taj način slijedeći navedenih 6 kriterija. Ako na trenutak osjetite bljeskove stanja pozitivne ovisnosti, to može biti dovoljno da ustrajete. Teško je ustrajati u njima dovoljno dugo da bi postali ovisni, ali ako i odustanete neće vam biti gore nego da uopće niste ni pokušali.

Putem pozitivne ovisnosti može se savladati barijera samokritike koju nam je svima usadila naša kultura bombardirajući nas od ranog djetinjstva standardnim upozorenjima da se odbaci sanjarenje i prihvati se ozbiljna posla. Cilj tih upozorenja je da nam mozak bude stalno okupiran, a stjecanje pozitivne ovisnosti moguće je jedino kada se osoba nauči opustiti i prihvatiti sebe u onome što radi. Iako je to teško, kada se nauči, kroz užitek u aktivnosti dobiva se i na snazi.

Snažne osobe imaju osjećaj pouzdanja, koji je potpomognut iskustvom. To je vrlo jasno osjećanje. Kad ga imamo, znamo da ga imamo, svjesni smo ga i to je nešto što možemo gotovo uvijek osjetiti kod drugih. Kada jaka ličnost vodi neku akciju, djeluje na ostale članove i očito se bolje napreduje.

Snažni ljudi nalaze više ljubavi i poštovanja, sposobni su da žive kreativnije, nisu im potrebni vanjski stimulansi da bi se zabavili i rijetko se dosađuju.

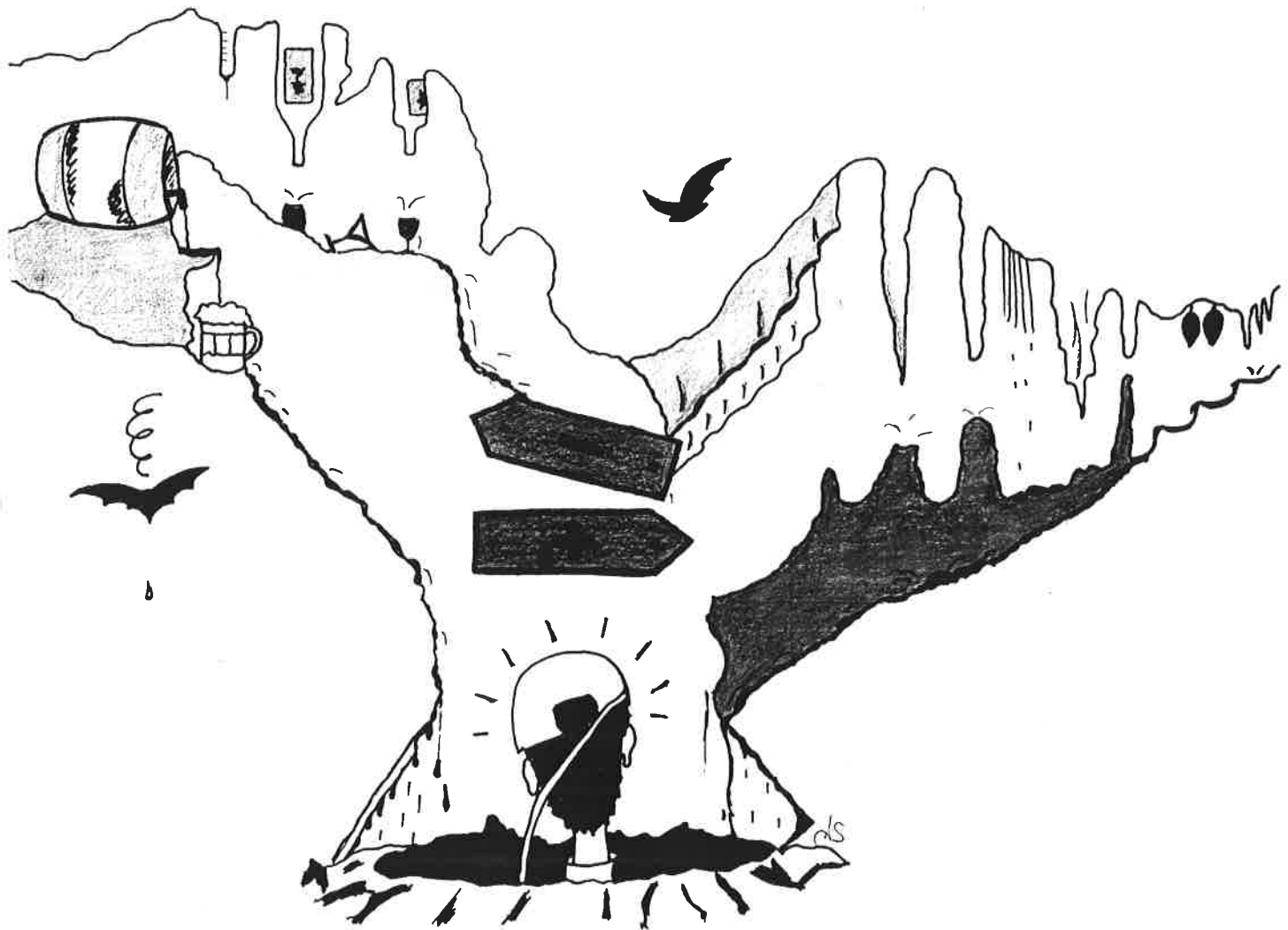
Kad smo preplašeni naš mozak lošije funkcionira. Drugačije je kad smo sigurni u sebe i samoprihvatljivi. Tada nam misli same dolaze. To je naročito važno u ovako opasnim aktivnostima kao što je speleologija.

Karakteristika slabih je da kritiziraju druge, ili da se stalno žale. Na taj način postaju samokritični, odnosno slabiji i to manje doživljavaju stanje pozitivne ovisnosti.

Pozitivne ovisnosti nas jačaju, tvrdi autor. Mozak osobe ima više mogućnosti nego što je imalo prije postizanja pozitivne ovisnosti. Razvijaju joj se mentalne sposobnosti za rješavanje novih, neočekivanih stresova i napetosti.

Bez obzira da li svoje nastale sposobnosti koristimo ili ne, evidentno je da se čovjek u stanju pozitivne ovisnosti osjeća dobro.

4.2. Kako prepoznamo pozitivnu ovisnost

Jednom kada osobe dosegnu pozitivnu ovisnost lako to prepoznaju činjenicom da ako pokušaju prekinuti tu aktivnost, oni pate zbog prekida, javlja se izvjesna nelagodnost, tjeskoba ili krivnja koja se umanjuje samo ponovnim nastavljanjem te aktivnosti.

Ukoliko smo lišeni svoje ovisnosti osjećamo nelagodu, ali nam treba neko vrijeme da shvatimo da je ta tjeskoba ustvari bol zbog povlačenja, odnosno zbog lišenosti stanja pozitivne ovisnosti. Nakon nekog vremena većina uistinu shvaća i prihvaća svoju ovisnost zato što osjećaju koliko je ona dragocjena za njih.

Pozitivna ovisnost je kao trenutak otkrića, ispunjenje srećom i veseljem te dubokog osjećaja mira i sigurnosti.

Kad ne "obave" svoju ovisnost osobe to opisuju kao malaksalost, osjećaj izmorenosti ili mrtvila, krivnju, veću nervozu, više sumnje u samoga sebe, nestrpljivost, razdražljivost, nešto važno što nisu smjeli propustiti.

Pozitivna ovisnost pruža osim toga i sposobnost odvikavanja od loših navika (pušenje i sl.), porast samosvijesti, dobro fizičko stanje, tolerantnost, što općenito znači porast mentalne snage.

5. Zaključak

Odgovor na pitanje zašto se bavimo speleologijom prema Glasserovoj teoriji bio bi slijedeći.

Speleolog je osoba koja baveći se otkrivanjem ili posjetom speleoloških objekata, te svim ostalim aktivnostima koje obavlja pri tome u podzemlju, uspijeva time zadovoljiti svoje osnovne potrebe. U toj aktivnosti, kroz ravnopravan i skladan odnos s drugim osobama, speleolog osjeća pripadnost, prijateljstvo, ljubav prema prirodi i ljudima kao dio nje. Nalazi zadovoljstvo i izvor novih znanja i vještina. Osjeća snagu i sposobnost koja nije svojstvena većini drugih ljudi, te nesputanost u djelovanju.

Ono što ga potiče na ustrajnost usprkos vrlo teškim, ponekad mukotrpnim i opasnim trenucima, te unatoč mišljenju većine ljudi da je to potpuno nekorisno i besmisleno, je pozitivna ovisnost. Dobro osjećanje koje imamo u trenucima pripremanja, provođenja speleološke akcije, te sređivanja rezultata nakon nje, svakako želimo ponovno doživjeti. Tako je i s drugim ugodnim stvarima u životu. Ta želja da opet osjetimo ugodu nagoni nas da slijedimo već isprobane aktivnosti koje su nas ranije dovele do tog osjećanja. Taj dobar i isprobani "recept" koristiti ćemo ubuduće, što će nas vremenom dovesti do pozitivne ovisnosti. Pri tome se ne smijemo natjecati s ostalima, niti sa samim sobom ako želimo postići stanje pozitivne ovisnosti. To znači da moramo biti oprezni da ne kritiziramo sami sebe u procesu napredovanja. U želji da postignemo što bolji rezultat neminovno ćemo se uspoređivati s drugima, a time i kritizirati sebe. Tada dolazi do umora, pa čak ako čovjek i uspije, on gubi jer mu tada njegova aktivnost pruža puno manje zadovoljstva.

Vrijednost speleologije kao pozitivne ovisnosti je ta što smo je sami izabrali, što je ne moramo, već želimo raditi, jer ukoliko smo odabrali ući u mračne, vlažne i hladne podzemne šupljine dok je vani toplo i sunčano, nitko osim nas samih neće mariti za to.

Ono što je važno u svakoj aktivnosti koju obavljamo je to da ako i ne postignemo pozitivnu ovisnost još uvijek je potrebno imati neku takvu aktivnost u kojoj sebe možemo potpuno prihvatiti, jer na taj način dobivmo mir i opuštanje što nam svima treba.

Literatura

1. Glasser, W.: RT, odabrani radovi Williama Glassera s područja kontrolne teorije i realitetne terapije, časopis Socijalna zaštita, dvobroj 26-27, Zagreb svibanj 1988.
2. Glasser, W.: Pozitivna ovisnost, edicija RT-YU, Rijeka, 1990.
3. Sabioncello, N.: Osnove psihologije sporta, Fakultet za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 1977.

Možda bi ovaj rad bez rezerve mogao zaključiti da je to nauka koja predstavlja otkriće. Precizno je utvrđeno da se ovi ljudi slično kontempliraju koje samostalno ili kolektivno koje su generacije. Neopozornost je činjenica da se to mogu napisati nešto što dosta prvo je korišteno RT-a i KT, ali posebna vrijednost je u tome što aplikativno RT-a i KT-c može napisati samo i jedino osoba koja zna mnogo o speleologiji. Nije slučajno ti izložili radu nekoliko autora koji se vide kao da "stavio" nego "kao".

Direktno rad je pisan "između", a ne "od"; to uključuje određeni zanimljivost i vrlo motivirajuće djeluje na čitatelja.

Krajnji cilj Glavica je primjenjivost i jedinstvenost. Možda u tim činjenicama "kao" i to ne pored pojedinih primjeraka (posebno analitičara) na RT, ali "... primjenjivost je već dovoljno utjecajeva da bi se ograničilo samo na jednu..." (cit. T. Spass "Ideologija i ljubav"). Posebna osnova (speleologija) ispunjena kroz suštinu identifikaciju članova grupe (speleologa) u okvirima praksi i potpuno odgovornosti za svoje djelovanje dovoljno je poticajna činjenica da pojedini od nas, ako se već ne bavi speleologijom, a da to gledaju "drugodijim očima".

Stoga je ovaj rad vrlo zanimljiv osim što rado bi čitao i zna značajno autoru na razumnoj kreativnosti ispunjenog sadržaja.

Plato

Publicistika

● **Bilogorski planinar 33, travanj 1992**, dokazuje da koprivničke planinare ni rat nije mogao omesti. Ovaj broj sadrži priloge o Papuku (M.Šincek), Ravnoj gori (T. Đurić), Olševi (B.Jordan), Himalaji (D. Berljak), Glockneru (S. Šafar), Visočici (A. Rukavina), Žumberku (A. Starčević) i Krapinčici (D. Horvatin). Broj ima 20 stranica i bogato je ilustriran. Cijena 200 HRD; naručuje se na HPD "Bilo", 43300 Koprivnica, pp 44. (ŽP)

● **Povijest športa broj 93, lipanj 1992**, donosi na šest stranica članak o 70-godišnjici HPD "Svilaja" u Sinju iz pera Marinka Perića. Godišnja pretplata 20 DEM, adresa 41000 Zagreb, Trg športova 11.

● **Velebiten**, god. III, br. 9, format A-5, 40 stranica, umnožen fotokopiranjem, meke korice, naslovna i zadnja stranica sa slikama u boji, urednik Robert Erhardt. Uvodni članak je napisao Teo Barišić, a posvećen je speleološkom istraživanju otoka Žirje (osim špilja i jama istraženi su i stari bunker). Slijedi članak Darka Dulara o penjanju Tre Cime di Lavaredo

u Italiji, prijevod teksta Glovacz-Pohla (preveo Darko Pelin) o treningu športskih penjača, šaljivi strip Irme Vrbnjak o upravi "Velebita", prikaz Pavla Mintasa biciklističko-speleološkog izleta na Čičariju, članak Bojana Ungara pod naslovom "Planine, ljudi, bicikli", penjački horoskop Ive Kolić, skice smjerova na Gorskom zrcalu Borisa Čujića, pregled djelatnosti društva i na kraju riječ urednika. (Vlado Božić)

● **Alp broj 89, rujan 1992**, ugledni talijanski planinarski časopis, donosi među ostalim velik članak posvećen dr. Juliusu Kugyu, tršćanskom planinaru austrijskog porijekla, koji je velik dio života posvetio proučavanju i populariziranju slovenskih Alpa. U tom broju je i članak pod naslovom "Slovenija, zemlja alpinista" Dušana Jelinčića, preveden na talijanski. Mislim da bismo i mi mogli tom časopisu ponuditi koju zanimljivu temu, a da bi je i prihvatio dokazuje prošlogodišnja velika reportaža talijanskih penjača o Velikoj Paklenici. (ŽP)

Speleologija

● **Klasifikacija speleoloških objekata u Hrvatskoj.** U Geološkom vjesniku br. 44, 1991, koji izlazi u Zagrebu (glavni urednik dr. Srećko Božičević), na str.289-300 objavljen je članak dr. Mladena Garašića o morfološkoj i hidrogeološkoj klasifikaciji svih do konca 1991. god. autoru poznatih spel. objekata u Hrvatskoj. Autor je tijekom 25 godina rada, najprije kao član SO PDS "Velebit", onda SO PD "Sutjeska" i sada član DISKF-a prikupio podatke o 5263 spel. objekata u Hrvatskoj stvorivši tako katastar koji je obradio pomoću elektronskog računala na osnovi podjele ili klasifikacije spel. objekata opisane i usvojene od strane KSPSH još 1976. god. (R.Čepelak i M. Garašić: Zapisnik spel. istraživanja - tumač i upute za ispunjavanje, PSH, Zagreb, 1976, str.1-50; i R.Čepelak i M. Garašić: Tumač zapisnika spel. istraživanja, PSH, Zagreb, 1982, str. 1-48, II. izdanje). Prema toj klasifikaciji, i ovdje detaljno objašnjenom, uz podjelu krša Hrvatske na unutarjni, srednji i vanjski pojas, u morfološkom pogledu u Hrvatskoj od ukupnog broja spel. objekata špilja ima 29% i jama 69%, dok se za 2% objekata ne može točno odrediti jesu li špilje ili jame. Prema obliku i rasporedu kanala u Hrvatskoj su 20% jednostavne špilje i jame, 30% ih je razgranatih, 9% etažnih, 40% koljeničastih a špiljskih i jamskih sustava ima 1%. Prema hidrološkoj funkciji 65% svih špilja i jama je suhih, a s vodom ih je 35%, od toga je voda stalno prisutna u 19%

objekata a u 16% povremeno. Članak je objavljen na engleskom jeziku sa sažetkom na hrvatskom, a sadrži 2 fotografije i 4 crteža. (Vlado Božić)

● **Ana Sutlović: Zašto se bavimo speleologijom.** Zašto se bavimo planinarstvom, alpinizmom, speleologijom ili bilo kojom drugom djelatnošću pitanje je na koje vrlo često moraju odgovarati članovi planinarske organizacije. Jedan od odgovora na to pitanje pokušala je dati Ana Sutlović, članica Speleološkog odsjeka PDS "Velebit" u svom pismenom radu za stjecanje naslova speleološki instruktor, pod gornjim naslovom, predanom u travnju 1992. Ana Sutlović je kao socijalni radnik po profesiji posegnula za teorijom motiva u psihijatriji, koju je razradio američki liječnik i psihijatar William Glasser. Po toj teoriji čovjeka na bilo koju aktivnost pokreće više motiva, a oni ovise o 5 osnovnih psiholoških potreba: za preživljavanjem, za pripadanjem, za moći, za slobodom i za zabavom. Te su potrebe u svakog pojedinca u nekom sukobu. Osim toga značajna je i grupna identifikacija, kao i pozitivna ovisnost. Svaka od tih potreba prisutna je i kod speleologa, što je u tekstu i razjašnjeno. Ana na kraju zaključuje da svaki speleolog, kad razmisli, zaista svoje osnovne psihološke potrebe zadovoljava speleološkom djelatnošću. (Vlado Božić)